

EDUSKUNNAN VASTAUS 75/2002 vp

Hallituksen esitys laiksi henkilöstörahasolain muuttamisesta

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laiksi henkilöstörahasolain muuttamisesta (HE 24/2002 vp).

Valiokuntakäsittely

Työ- ja tasa-arvoasiainvaliokunta on antanut asiasta mietinnön (TyVM 3/2002 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lain:

Laki

henkilöstörahasolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 15 päivänä syyskuuta 1989 annetun henkilöstörahasolain (814/1989) 1 §, 5 §:n 1 momentti, 11 §:n 1 momentti, 14 §:n 2 momentti, 21 §, 24 §:n 1 momentti, 27 §:n 1 ja 4 momentti ja 60 a §,

sellaisina kuin niistä ovat 1 §, 5 §:n 1 momentti ja 14 §:n 2 momentti laissa 344/1999, 27 §:n 1 ja 4 momentti laissa 1145/1999 ja 60 a § laissa 590/1997, sekä

lisätään lakiin uusi 17 b ja 27 a § seuraavasti:

1 §

Sovelletamisala

Tätä lakia sovelletaan suomalaiseen avoimeen yhtiöön, kommandiittiyhtiöön, osakeyhtiöön, keskinäiseen vakuutusyhtiöön, osuuskuntaan, säästöpankkiin, hypoteekkiyhdistykseen, vakuutusyhdistykseen, kaupparekisteriin merkittyyn taloudelliseen yhdistykseen, valtion liikelaitoksista annetun lain (627/1987) mukaiseen liikelaitokseen, 5 §:n 1 momentissa tarkoitettuun ulkomaiseen tytäryritykseen ja Suomessa rekisteröityyn sivuliikkeeseen (*yritys*), valtion virastoon ja laitokseen (*virasto*) sekä yrityk-

sen tai viraston palveluksessa olevien henkilöiden (*henkilöstö*) perustamaan henkilöstörahasoloon.

5 §

Perustamisedellytykset

Yritykseen tai virastoon, jonka henkilöstöön kuuluu vähintään 30 henkilöä, voidaan perustaa henkilöstörahasola siten kuin tässä laissa säädetään. Rahasto voidaan perustaa myös tällaisen yrityksen tai viraston tulosityksikköön, jonka

henkilöstöön kuuluu vähintään 10 henkilöä. Kahteen tai useampaan yritykseen voidaan perustaa yhteinen henkilöstörahasto vain, jos yritykset kuuluvat samaan konserniin. Tällaiseen konsernirahastoon voi kuulua myös ulkomaisen tytäryrityksen henkilöstö edellyttäen, että sen emoyritys on suomalainen. Myös ulkomaisen yrityksen Suomessa rekisteröidyn sivuliikkeen henkilöstö voi kuulua suomalaisen yrityksen henkilöstön kanssa yhteiseen henkilöstörahastoon edellyttäen, että yritykset kuuluvat samaan konserniin ja niiden henkilöstö saman voittopalkkiojärjestelmän piiriin. Mitä jäljempänä säädetään yrityksen henkilöstöstä, sovelletaan vastaavasti tässä tarkoitettuihin tulosityksiköihin, konserneihin ja sivuliikkeisiin kuuluvaan henkilöstöön.

11 §

Perusilmoitus

Ilmoitus henkilöstörahaston rekisteröimiseksi (*perusilmoitus*) on tehtävä kirjallisesti työministeriölle. Perusilmoitukseen on liitettävä rahaston säännöt ja selvitys siitä, että rahaston perustamisessa on menetelty 6—9 §:ssä säädetyn mukaisesti. Jos rahaston jäseniksi on tulossa 5 §:n 1 momentissa tarkoitetun ulkomaisen yrityksen palveluksessa olevia henkilöitä eikä 6—9 §:ssä säädettyjä menettelyjä ole voitu noudattaa, perusilmoitukseen on liitettävä selvitys siitä, että rahastoa perustettaessa on noudatettu vastaavia asianomaisessa maassa käytössä olevia menettelytapoja tai että henkilöstön vaikutusmahdollisuudet on muutoin turvattu.

14 §

Jäsenyys

Säännöissä voidaan määrätä, että säännöissä tarkemmin määritellyt yrityksen tai viraston johon kuuluvat henkilöt eivät ole rahaston jäseniä.

17 b §

Voittopalkkio-osuuden siirtäminen henkilöstörahastoon

Jos yritys tai virasto päättää sen käytössä olleen tämän lain mukaisen voittopalkkiojärjestelmän muuttamisesta käteiseksi voittopalkkiojärjestelmäksi, rahaston jäsenellä on oikeus siirtää henkilöstörahastoon osuutensa siihen voittopalkkioerän osaan, joka määräytyy tämän lain mukaisesti, jos voittopalkkiojärjestelmä sen sallii. Jäsenen on ilmoitettava siirto-oikeutensa käyttämisestä työnantajalleen ennen sen tilikauden alkua, jolta voittopalkkioerä määräytyy. Rahastoon siirrettyyn osuuteen sovelletaan tämän lain säännöksiä.

Rahastoon siirrettävissä olevan voittopalkkioerän määräytymisperusteista ja niiden muutoksista yrityksen tai viraston on päätettävä ennen sen ajanjakson alkua, jolta voittopalkkioerä suoritetaan, ja rahaston on ilmoitettava määräytymisperusteista ja niiden muutoksista työministeriölle.

21 §

Arvonmääritys

Henkilöstörahaston varojen ja kunkin jäsenen rahasto-osuuden arvo on määritettävä rahaston tilinpäätöspäivänä (*arvonmäärityspäivä*).

Varat on arvonmäärityksessä arvostettava käypään arvoonsa.

24 §

Rahasto-osuuden nosto

Rahasto-osuus jakautuu sidottuun osaan ja nostettavissa olevaan osaan. Jäsenellä on oikeus saada nostettavissa oleva osa rahana viipymättä arvonmäärityspäivän jälkeen, siten kuin henkilöstörahaston säännöissä on tarkemmin määrätty. Säännöissä voidaan myös määrätä, että jäsenen niin halutessa ja säännöissä tarkemmin määrättävällä tavalla nostettavissa oleva osuus voidaan suorittaa työnantajayrityksen tai sen kanssa samaan konserniin kuuluvan yrityksen osak-

keilla, jotka on saatettu julkisen kaupankäynnin kohteeksi siten kuin arvopaperimarkkina- laissa (495/1989) säädetään.

27 §

Osuuden suorittaminen työsuhteen ja virkasuhteen päätyttyä

Riippumatta siitä, mitä rahasto-osuuden nostamisesta on säännöissä määrätty, osuus on suoritettava neljän kuukauden kuluessa seuraavasta arvonnäytyspäivästä luettuna siitä:

1) kun työsuhteen tai virkasuhteen päättymisestä on kulunut yksi yrityksen tai viraston täysi tilikausi jäsenen irtisanottua työsopimuksensa tai virkasuhteensa tai työnantajan irtisanottua tai purettua jäsenen työsopimuksen tai virkasuhteen työntekijän tai virkamiehen menettelystä johtuvasta syystä;

2) kun jäsenen työsuhte tai virkasuhte on päättynyt muusta kuin 1 kohdassa mainitusta syystä tai jäsen on kuollut; taikka

3) kun ulkomaisen tytäryrityksen palveluksessa ulkomailla työskennelleen jäsenen työsuhte on päättynyt.

Riippumatta siitä, mitä 1 momentin 1 ja 2 kohdassa säädetään, rahaston säännöissä voidaan määrätä, että eläkkeelle siirtyneellä jäsenellä on oikeus nostaa rahasto-osuutensa haluamansa suuruisissa erissä eläkkeelle jäämistä seuraavina enintään neljänä vuosittaisena rahasto-osuuksien maksupäivänä.

27 a §

Rahasto-osuusselvityksen toimittaminen ja osuuden suorittaminen ulkomaisessa tytäryrityksessä

Rahastolla on oikeus suomalaisen emoyrityksen kanssa sopimallaan tavalla toimittaa rahastoon kuuluvan ulkomaisen tytäryrityksen palveluksessa olevien rahaston jäsenten rahasto-osuusselvitykset ja nostettavissa olevat rahasto-osuudet emoyritykselle, jonka tulee tällöin huolehtia rahasto-osuusselvitysten toimittamisesta ja rahasto-osuuksien teknisestä maksamisesta jäsenille.

60 a §

Tietojenantovelvollisuus

Yritys on velvollinen antamaan henkilöstörahastolle kaikki ne tiedot, joita tarvitaan rahaston perustamiseen, jäsenrekisterin ylläpitämiseen, rahasto-osuuksien laskentaan ja maksamiseen sekä rahaston muuhun hallintointiin. Jos rahaston jäsenenä on 5 §:n 1 momentissa tarkoitettun ulkomaisen yrityksen palveluksessa olevia henkilöitä, suomalainen emoyritys ja Suomessa rekisteröity sivuliike ovat velvollisia huolehtimaan, että rahasto saa edellä sanotut tiedot.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 2000.

Rahaston säännöt on muutettava lain 14 §:n 2 momentin mukaisiksi viimeistään lain voimaantuloa seuraavassa säännöissä määrättyssä rahaston kokouksessa.

Helsingissä 3 päivänä kesäkuuta 2002